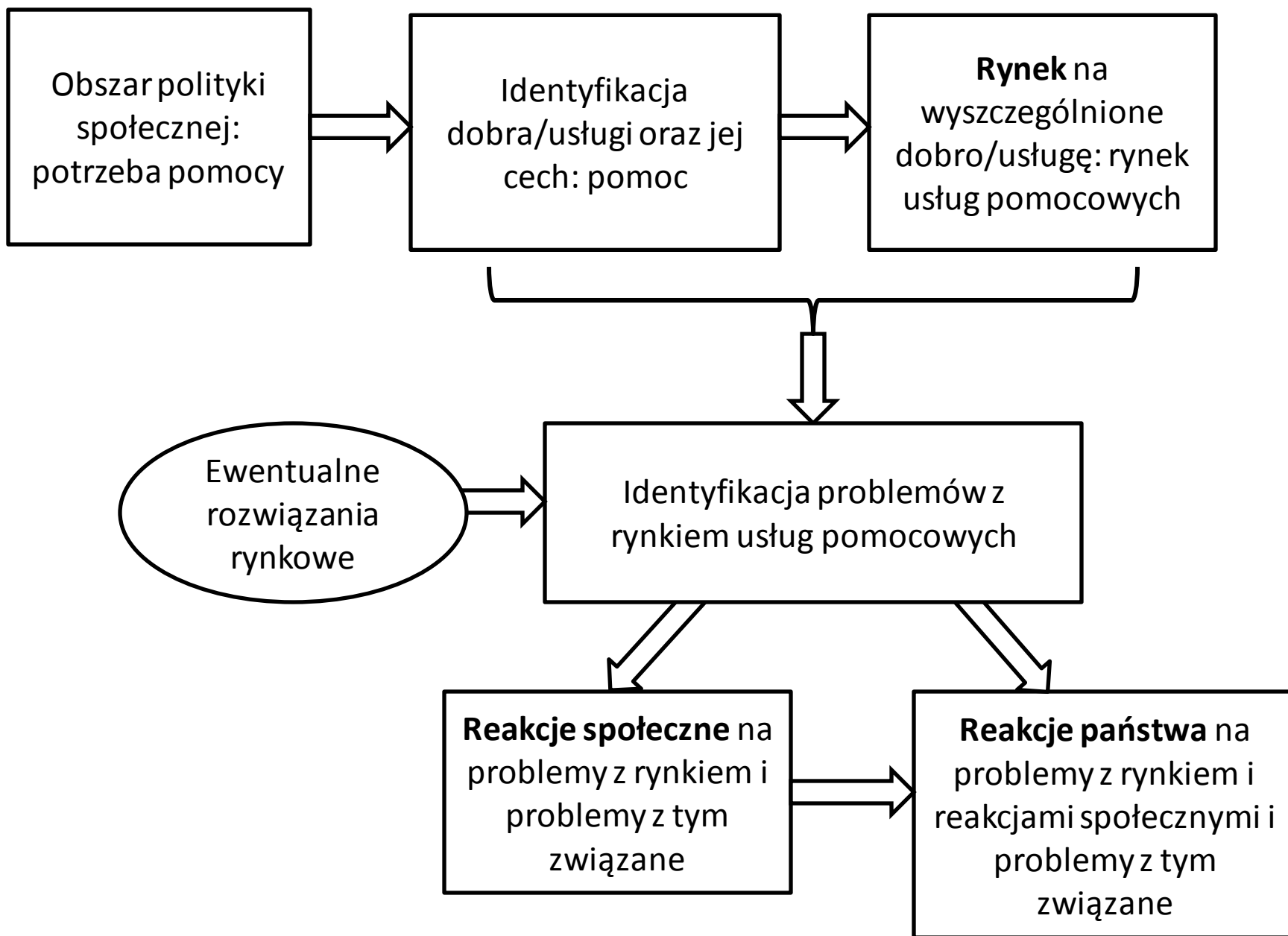

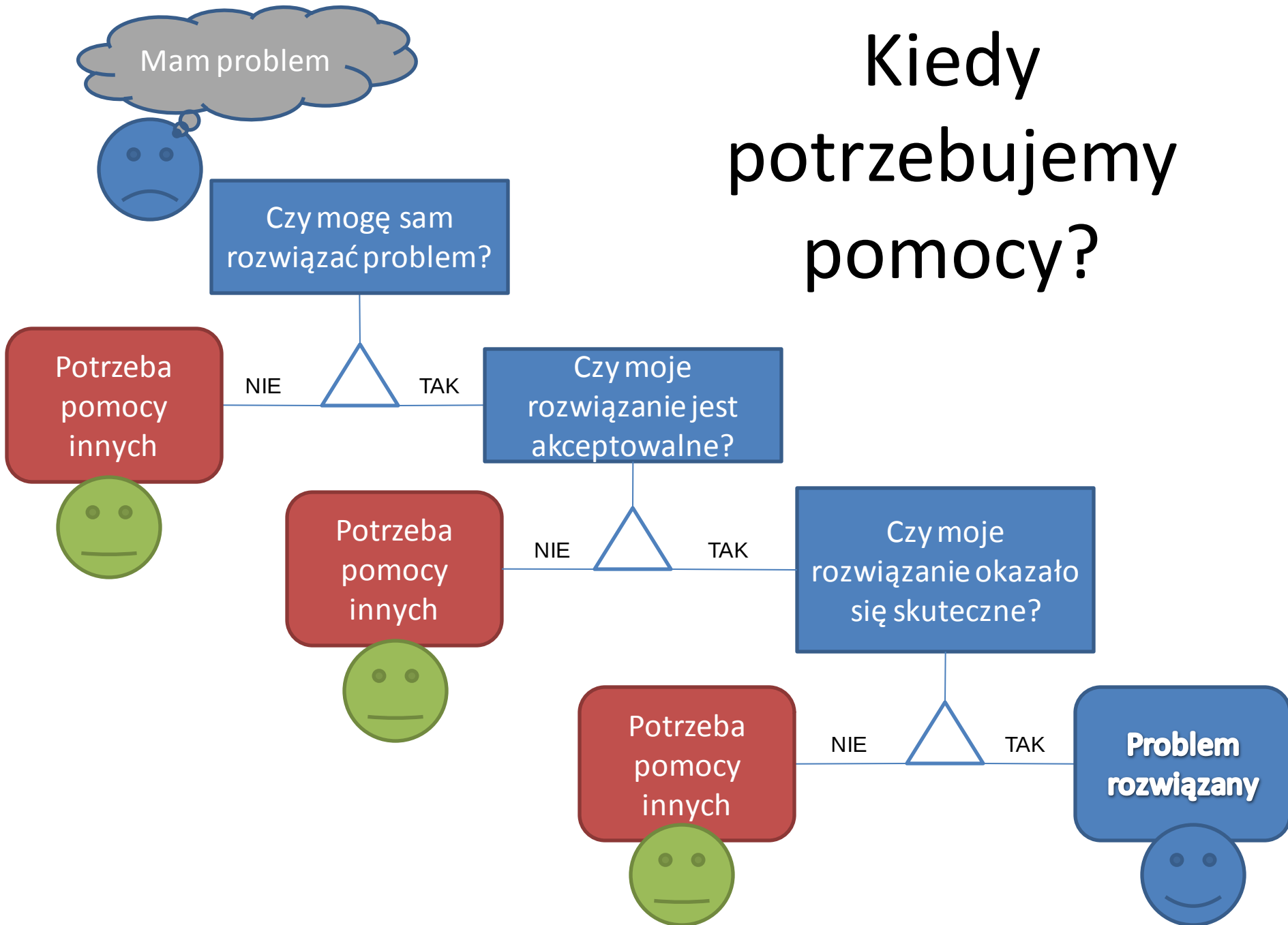
Polityka społeczna

dr hab. Ryszard Szarfenberg

Pomoc

Kiedy potrzebujemy pomocy?

Logika pomagania – jedna z wersji

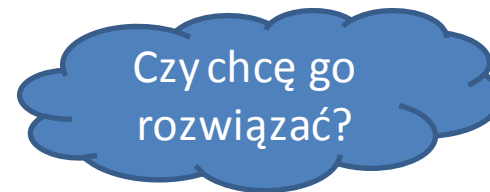
1. Y ma problem
2. Y uświadamia sobie swój problem
3. Y próbuje sam rozwiązać swój problem
4. Y prosi o pomoc X
5. X pomaga Y rozwiązać problem
6. Konsekwencje pomocy X dla Y w przestrzeni problemu
 - Problem rozwiązany (całkowicie usunięty)
 - Problem złagodzony (zmniejszona dolegliwość)
 - Problem zaostrzony (zwiększona dolegliwość)
 - Problem bez zmian (pomoc bezskuteczna)

Formuła językowa

- **X pomaga Y w rozwiązywaniu problemu P podejmując skoordynowane działania D1, D2... Dn, które mają skutki S1, S2... Sn**
 - Y – wspomagany
 - X – pomagający
 - Problem P – coś co godzi w dobro Y
 - Działania D1...Dn – mniej lub bardziej złożone udzielanie pomocy przez X
 - Skutki S1...Sn – wynik działań pomocowych X

Uświadamianie problemu

Motywowanie do rozwiązywania problemu

Definiowanie problemu

Na czym polega mój problem?

Dlaczego to jest problem?

Wyjaśnianie problemu

Dlaczego powstał problem, co jest jego przyczyną?

Jakie skutki i dla kogo ma problem?

Rozwiązywanie problemu

Co zrobić, żeby rozwiązać problem?

Jak to zrobić? Kto ma to zrobić?

Mogę mieć wiele problemów sprzężonych ze sobą

Co powoduje problemy?

- Przyczyny problemów poza kontrolą tego, kto ma problem
 - Przyczyny wewnętrzne, np. wady genetyczne
 - Przyczyny zewnętrzne ludzkie, np. zaniedbywanie przez rodziców, przemoc
 - Przyczyny zewnętrzne pozaludzkie, np. katastrofa naturalna
- Przyczyny problemów pod częściową lub całkowitą kontrolą tego, kto ma problem, np. nadużywanie substancji psychoaktywnych (zachowania ryzykowne)

Uproszczone wyjaśnianie ubóstwa

	<i>Jednostka</i>	<i>Spółeczeństwo</i>
<i>Wina</i>	Ubodzy są leniwi, niezapobiegliwi, brak im morale	Ubodzy są ofiarami działań innych, ofiarami niesprawiedliwości społecznej
<i>Los</i>	Ubodzy nie mają szczęścia	Ubodzy są ofiarami procesów społecznych i globalnych, których nie da się kontrolować

Charakterystyka pomocy

- **Kto pomaga?** Cechy pomagającego
- **Komu pomaga?** Cechy wspomaganego
- **Dlaczego pomaga?** Motywy i cele pomocy
- **Gdzie pomaga?** Miejsce pomocy
- **Jak pomaga?** Cechy działań pomagającego (instrumenty, techniki, metody pomagania)
- **Pomaga jakim kosztem?** Koszty pomocy
- **Pomaga z jakim skutkiem** w krótkim, średnim i długim okresie? Skutki pomocy
- **Pomaga jak efektywnie?** Efektywność pomocy – skutki pomocy do jej kosztów

Kto może, chce, powinien mi pomóc?

- Rodzina nuklearna (bliscy krewni)
- Rodzina dalsza (dalsi krewni)
- Przyjaciele (bliscy niespokrewnieni)
- Znajomi (bliscy niespokrewnieni, mniej bliscy niż przyjaciele)
- Sąsiedzi (bliscy już tylko przestrzennie)
- Obcy współwyznawcy tej samej religii
- Obcy należący do tej samej grupy etniczno-narodowej (rodacy)
- Obcy - ani współwyznawcy, ani rodacy (np. pomoc od obcych z innych państw, z innych grup etniczno-kulturowych)

Dlaczego ludzie pomagają innym?

- Z poczucia obowiązku – pomagam, bo należy pomagać innym w potrzebie, w szczególności innym bliskim. **Pomaganie bezinteresowne**
- Odwzajemniając pomoc ze strony innych – pomagam, bo ktoś mi pomógł, gdy tego potrzebowałem. **Pomaganie z wzajemności**
- Dla pieniędzy lub innych korzyści – pomagam, bo mam w tym interes, dzięki temu odniosę wymierną korzyść. **Pomaganie interesowne**

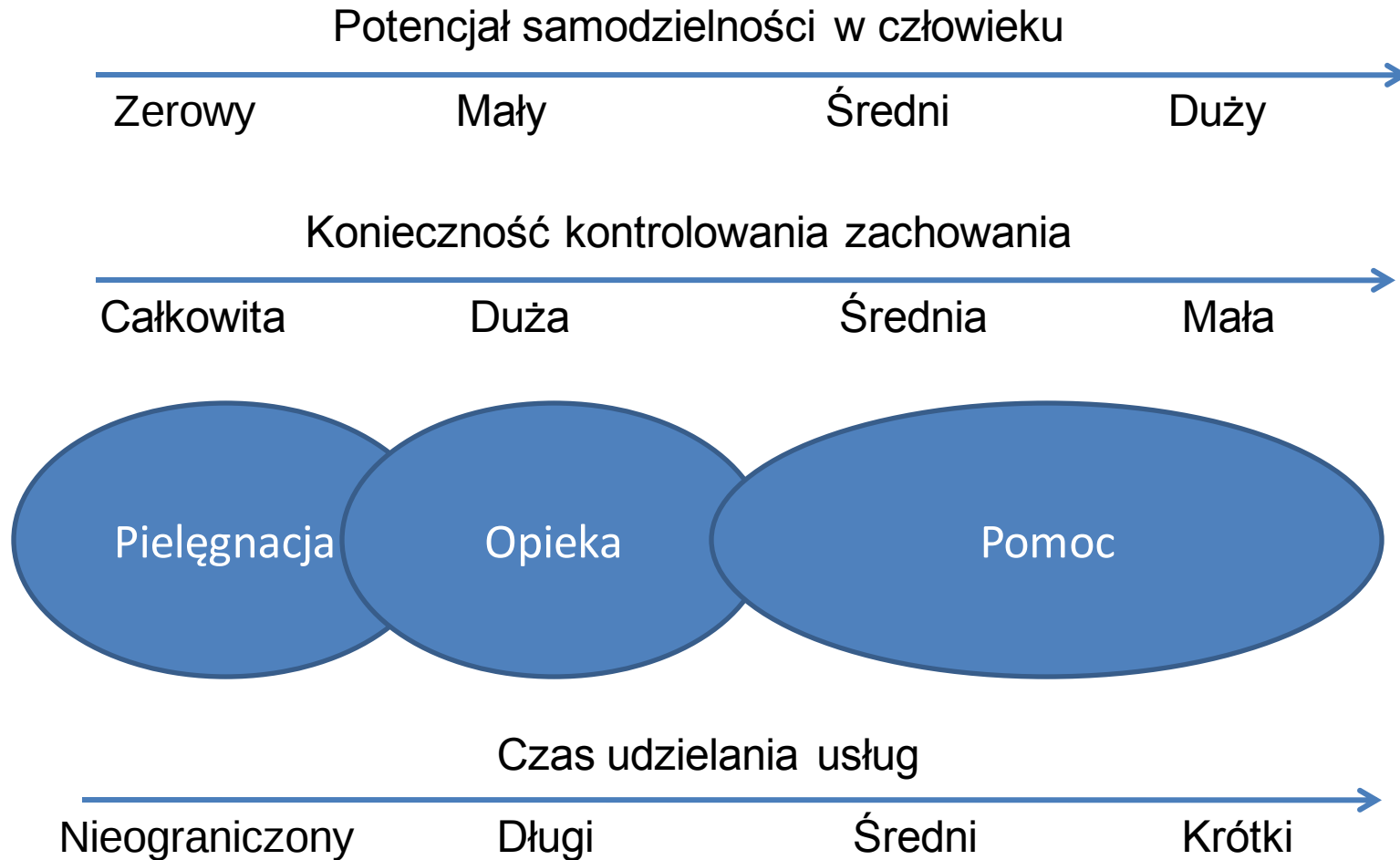
KRYTERIUM PODZIAŁU	RODZAJE POMOCY
Organizacja	Zorganizowana / niezorganizowana
Obecność pośrednika	Pośrednia / bezpośrednia
Zakres	Szeroka / wąska
Umowa	Bezwarunkowa / warunkowa
Czas	Stała / kilkukrotna / jednorazowa (doraźna)
Miejsce udzielania pomocy	Instytucjonalna / środowiskowa
Liczebność wspomaganych	Grupowa / indywidualna
Konsekwencje	Uzależniająca / rozwijająca
Stopień	Całkowita, znaczna / umiarkowana, minimalna
Kwalifikacje pomagających	Profesjonalna / amatorska
Forma	Pieniężna / rzeczowa / usługowa
Odpłatność	Odpłatna rynkowo / częściowo odpłatna / bezpłatna
Podmiot pomagania	Samopomoc / pomoc ze strony innych
Przyczyny i skutki problemu	Zapobieganie przyczynom / łagodzenie skutków
Motywy pomagających	Altruistyczna / niealtruistyczna

Tarkowski..., s. 34, z uzupełnieniami i zmianami

Pomoc, opieka, pielęgnacja

- **Pomoc** – założenie, że wspomagany zachował duży potencjał samodzielności (np. pomoc pieniężna, uczenie, doradztwo, poradnictwo)
- **Opieka** – założenie, że podopieczny ma niewielki potencjał samodzielności (np. pomoc rzeczowa, załatwianie spraw za podopiecznego)
- **Pielęgnacja** – założenie, że pielęgowany nie ma żadnego potencjału samodzielności w samoobsłudze i w świecie (np. ubieranie, mycie, karmienie)

Pomoc, opieka, pielęgnacja

Ubóstwo a potrzeba pomocy

<i>Czy dane gospodarstwo domowe potrzebuje pomocy?</i>	<i>Czy dane gospodarstwo domowe jest ubogie?</i>	
	TAK	NIE
TAK	Ubóstwo z potrzebą pomocy	Brak ubóstwa, ale jest potrzeba pomocy – inny problem?
NIE	Ubóstwo, ale nie ma potrzeby pomocy – poradzą sobie sami?	Brak ubóstwa i nie ma potrzeby pomocy

Cele pomocy ubogim

- 1. Zmniejszenie ubóstwa poprzez pomoc**
(łagodzenie ubóstwa)
- 2. Uniezależnienie od pomocy,**
usamodzielnienie (pomoc dla samopomocy)
 - Potencjalna sprzeczność o ile założymy, że osiągnięcie celu 1 może przeszkadzać w osiągnięciu celu 2 i odwrotnie
 - Dlaczego? Np. pomoc zmniejszając ubóstwo zmniejsza też przykrości z nim związane, a więc zmniejsza bodźce do samodzielności

Człowiek racjonalny w sytuacji ubóstwa

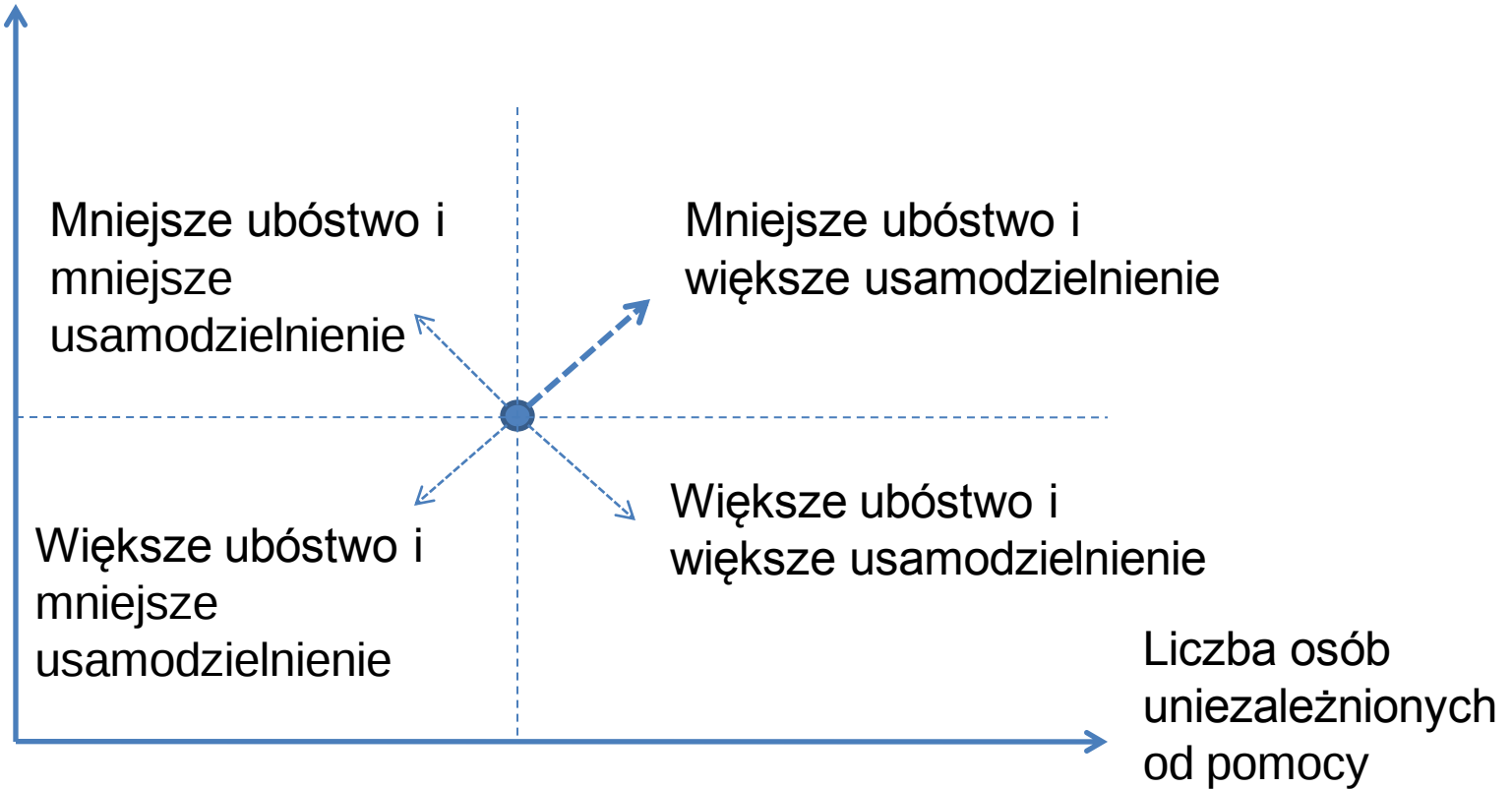
- Koszty do korzyści związane z sytuacją ubóstwa = zysk, równowaga, strata
- Zysk => bodźce do pozostawania w ubóstwie
- Równowaga => ambiwalencja bodźców
- Strata => bodźce do niepozostawania w ubóstwie
- Skutki pomocy, np. zmniejsza koszty ubóstwa dla ubogiego, co przy innych stałych, może wpłynąć na bilans

Pomoc dla samopomocy

1. Pomagamy po to, żeby wspomagany radził sobie sam, tzn. bez dalszej pomocy
 - a. Po udzieleniu pomocy radzi sobie sam
 - b. Nadal nie radzi sobie sam
2. Kolejna, bardziej intensywna pomoc usamodzielniająca
 - a. Po udzieleniu pomocy radzi sobie sam
 - b. Nadal nie radzi sobie sam
3. **Co robić jeżeli nadal nie radzi sobie sam?**
 - a. Kolejne, jeszcze bardziej intensywne usamodzielnianie
 - b. Zaprześć pomocy usamodzielniającej i zakwalifikować do opieki

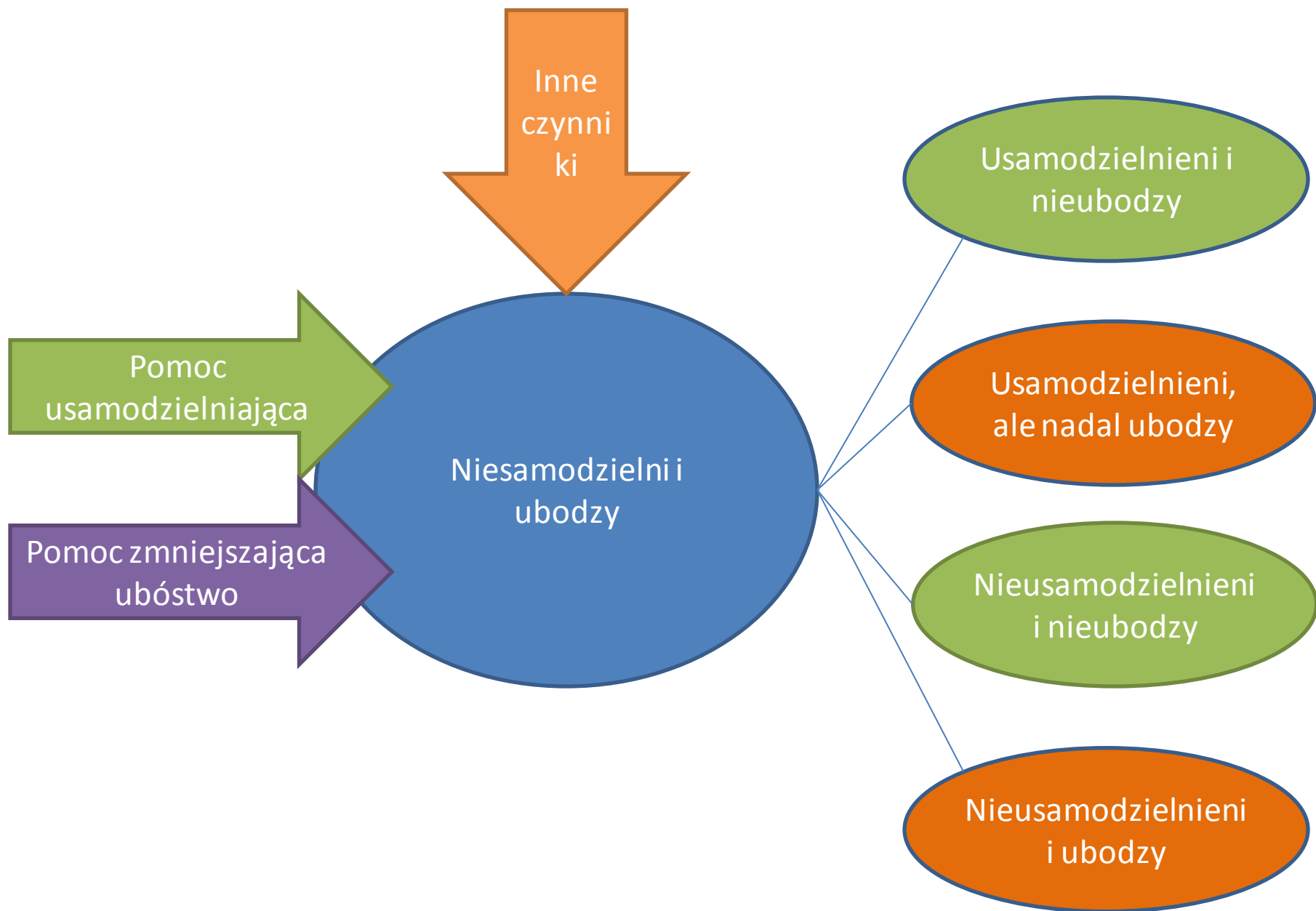
Dwa cele pomocy ubogim

Liczba osób,
których ubóstwo
zmniejszyliśmy

Realizacja celów pomocy

<i>Osiągnięcia w zmniejszaniu ubóstwa</i>	<i>Osiągnięcia w usamodzielnianiu od pomocy</i>	
	DUŻE	MAŁE
DUŻE	Pożądany stan – oba cele są realizowane na wysokim poziomie	Duże osiągnięcia w zmniejszaniu ubóstwa, ale małe w usamodzielnianiu
MAŁE	Małe osiągnięcia w zmniejszaniu ubóstwa, ale duże w usamodzielnianiu	Stan najmniej pożądany – niski poziom osiągnięć w obu wymiarach

Cele pomocy - priorytety

<i>Co ma priorytet, co ma większą wagę?</i>	<i>Osiągnięcia w łagodzeniu ubóstwa do osiągnięć w usamodzielnianiu od pomocy</i>	
	Większe	Mniejsze
Zmniejszanie ubóstwa	Relacja osiągnięć zgodna z priorytetami	Relacja osiągnięć niezgodna z priorytetami – postulaty reformy
Zwiększanie usamodzielnienia	Relacja osiągnięć niezgodna z priorytetami – postulaty reformy	Relacja osiągnięć zgodna z priorytetami

Jak pomagać ubogim?

- Uczenie, doradzanie, instruowanie jak zwiększyć dochód rynkowy, jak zdobyć zaspokajające
- Oferta (dodatkowej) pracy, żeby powiększyć dochód rynkowy
- Dostarczenie brakującego dochodu, czyli pomoc pieniężna w wysokości, która pozwoli zaspokoić podstawowe potrzeby
 - Bezwarunkowa pomoc
 - Warunkowa pomoc
- Dostarczanie brakujących zaspokajaczy (pomoc rzeczowa, w naturze)
 - Bezwarunkowa pomoc
 - Warunkowa pomoc

Pomoc bezwarunkowa i warunkowa

- Pomagać bez warunków związanych z zachowaniem – **pomogą mi niezależnie od tego, czy podporządkuję się ich poleceniom**
- Pomagać, stawiając warunki związane z zachowaniem – **pomogą mi, ale tylko wtedy, gdy podporządkuję się ich poleceniom**
- *Czego mogą dotyczyć ich polecenia?* Masz się leczyć; masz być dobry dla rodziny; masz podjąć pracę, jeżeli będzie oferta; masz się uczyć; masz wstąpić w związek małżeński; masz racjonalnie wydawać pieniądze; nie upijaj się...

Jak pomagać - zachowania

<i>Czy ubogi wypełnia polecenia pomagających? Czy współpracuje?</i>	<i>Czy pomoc ma zależeć od zachowania ubogiego?</i>	
	TAK	NIE
TAK	Pomagać, nagradzać za współpracę	Pomagać bez względu na zachowanie
NIE	Nie pomagać wcale, albo karnie zmniejszyć pomoc	Pomagać, ewentualnie zmienić formę pomocy

Problemy z rynkiem

- Czy powstanie rynek usług pomocowych?
- Problem z popytem efektywnym, skoro mamy niski dochód, to tym bardziej brakuje go na zakup usług pomocowych, brak popytu efektywnego oznacza, że na czystym rynku nie będzie nabywców usług pomocowych
- Rynek kredytu – podobna kwestia opłacania ceny kredytu
- Czy ktoś kupi usługi pomocowe dla ubogich, żeby na tym zarobić?

Reakcje społeczne

- Indywidualna dobroczynność z własnego dochodu
- Indywidualna dobroczynność w postaci własnego czasu (wolontariat)
- Pomoc ubogim finansowana i organizowana przez grupy wyznaniowe (kościół, zakony)
- Pomoc ubogim finansowana i organizowana przez grupy świeckie (fundacje, stowarzyszenia, organizacje charytatywne)

Problemy z reakcjami społecznymi

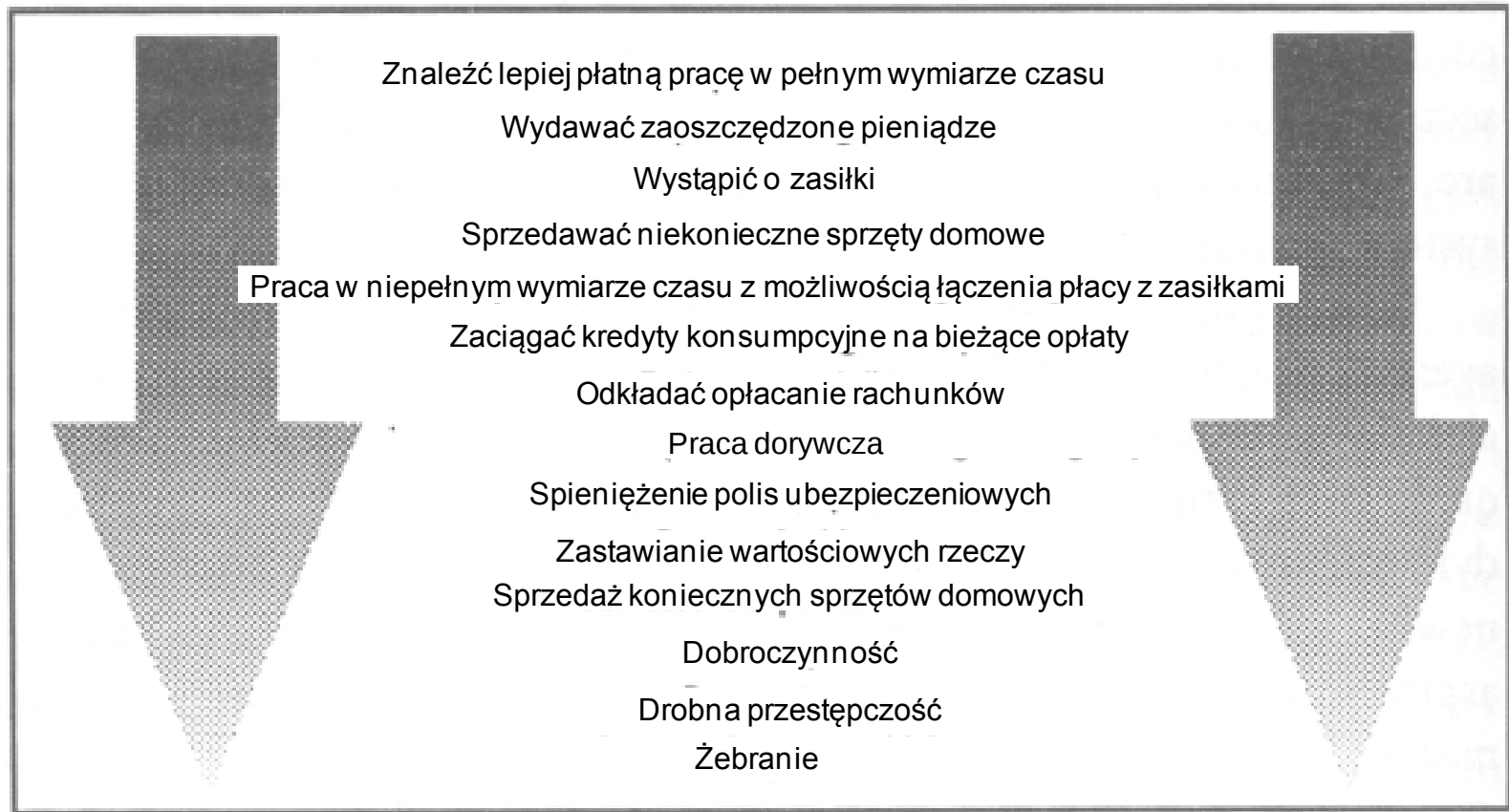
- Dobroczynność jako dobro publiczne (efekt gapowicza) => za mało darczyńców i wolontariuszy
- Brak profesjonalizmu w pomocy
- Pomoc niepewna, przerywana, akcyjność
- Pomoc tylko dla współwyznawców
- Nierówności w przydzielanej pomocy, np. większa dla dzieci, zwierząt
- Nierównomierne rozmieszczenie pomocy

Problem gapowicza

<i>Decyzja A w sprawie udziału w dobroczynności</i>	<i>Decyzja B w sprawie udziału w dobroczynności</i>	
	Dołożyć się	Nie dołożyć się
Dołożyć się	Obaj odczuwają przyjemność z tego, że pomaga się ubogim	Nie dokładający się nadal odczuwa przyjemność z tego, że pomaga się ubogim
Nie dołożyć się	Nie dokładający się nadal odczuwa przyjemność z tego, że pomaga się ubogim	Wszyscy mają bodźce by się nie dokładać, bo większy zysk daje wyzerowanie własnego udziału przy stałej korzyści

Jakie opcje wyjścia z ubóstwa?

Hierarchia możliwości wyboru przed którymi stoją rodziny z małymi zasobami w stosunku do potrzeb (kontekst UK)

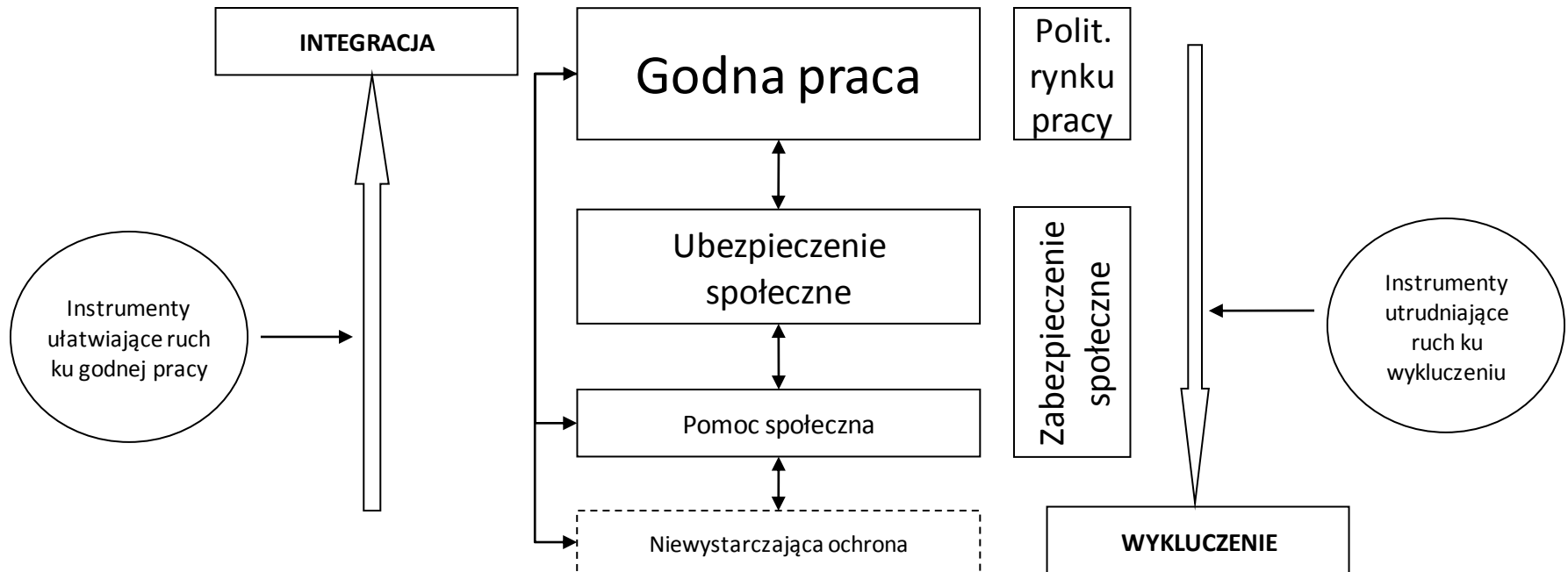
Odpowiedzi rynku i społeczeństwa na problemy

- Ostracyzm i normy wobec problemu gapowicza, ale czy to rzeczywiście problem?
- Profesjonalizacja pomocy (praca socjalna)
- Koordynacja działań na większą skalę, w celu przezwyciężenia problemów pomocy indywidualnej (np. federacje mniejszych organizacji, tworzenie central koordynacyjnych)
- Partnerstwo prywatno-społeczne (wielopoziomowa i skoordynowana współpraca organizacji biznesu z organizacjami społecznymi)
- Kodeksy etyczne i samoregulacja standardów pomagania

Reakcje państwa

- Polityka ogólnorozwojowa (wzrost gospodarczy z pełnym zatrudnieniem)
- Regulacja wysokości dochodu rynkowego (np. płaca minimalna, ulgi podatkowe)
- Dofinansowanie wyznaniowej i świeckiej działalności pomocowej
- Ustalenie standardów pomocy publicznej i prywatnej
- Państwowa inspekcja przestrzegania standardów usług pomocowych
- Samorządowa (miejaska) pomoc dla ubogich
- Rządowa pomoc dla ubogich (np. zasiłki z pomocy społecznej)
- Wprowadzenie obowiązku ubezpieczeniowego od zdarzeń losowych, które zagrażają ubóstwem (np. ubezpieczenie społeczne)

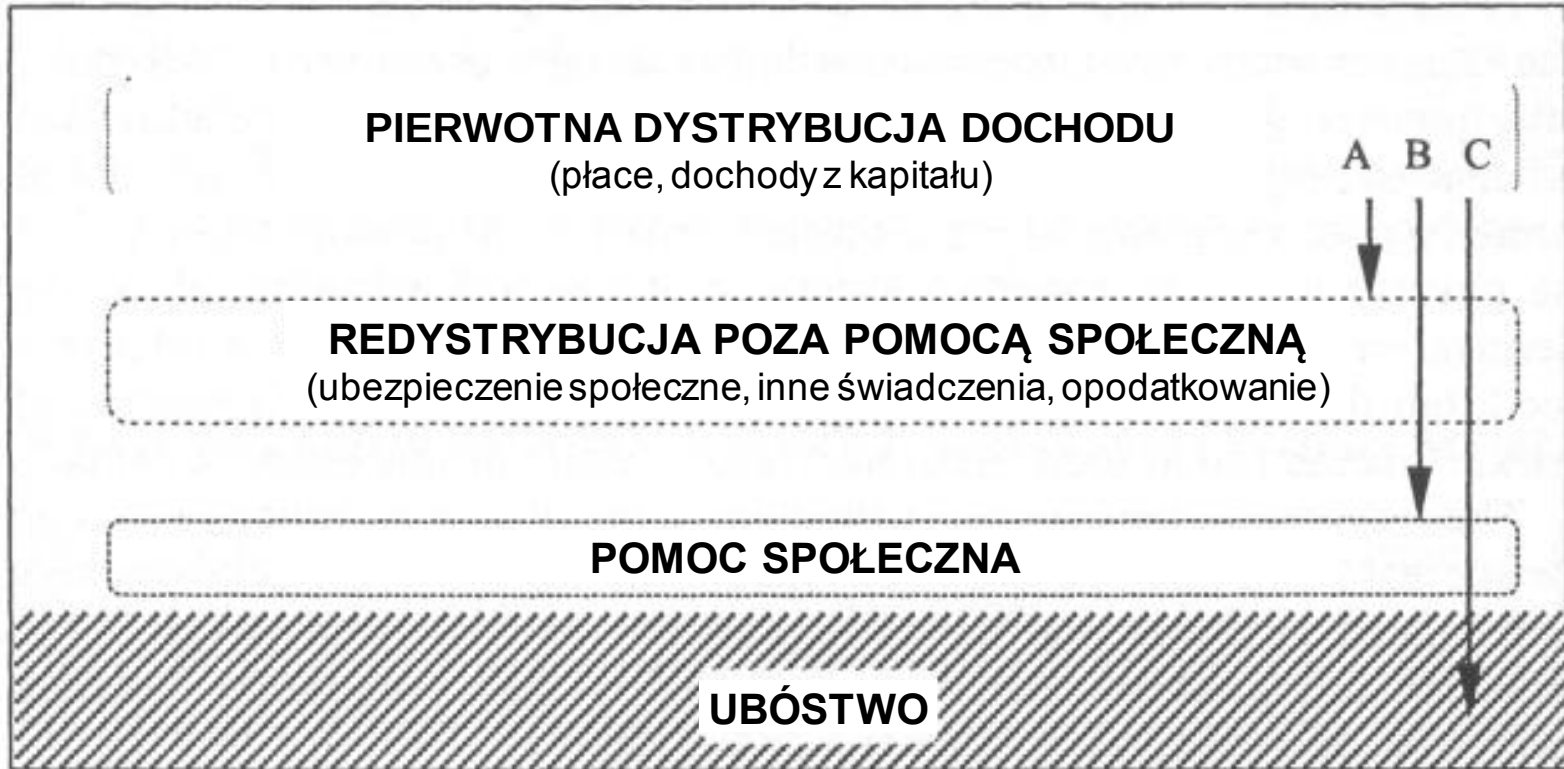
Walka z ubóstwem

PPGP – polityka promowania godnej pracy (wyciągania czy wypychania z ubóstwa)

PPU – polityka przeciwdziałania ubóstwu (zapobiegania zsuwaniu się do ubóstwa)

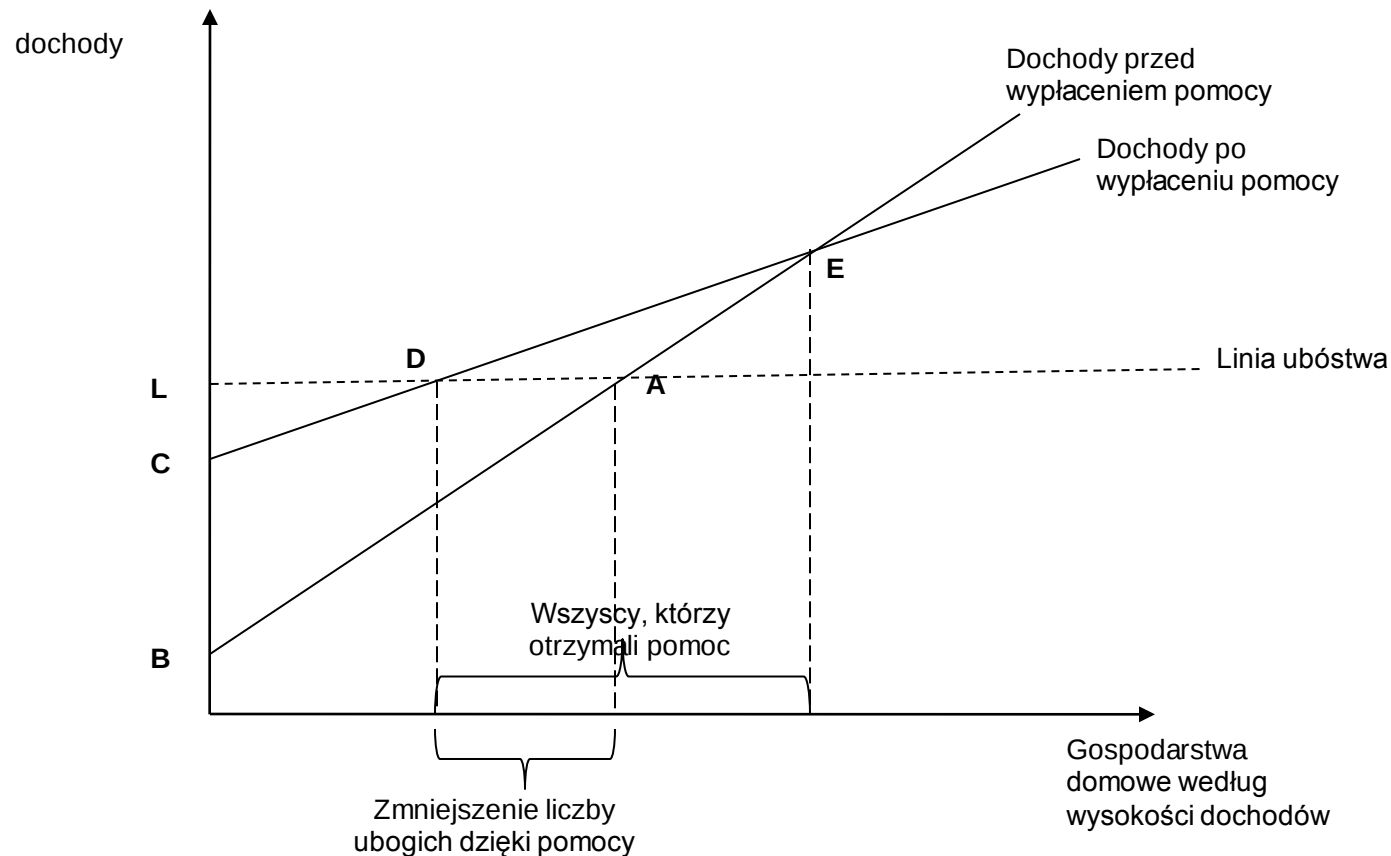
Łagodzenie ubóstwa model uproszczony

Przypadki A, B – system zapobiegł popadnięciu w ubóstwo

Przypadek C – system nie zapobiegł ubóstwu

Analiza pomocy pieniężnej

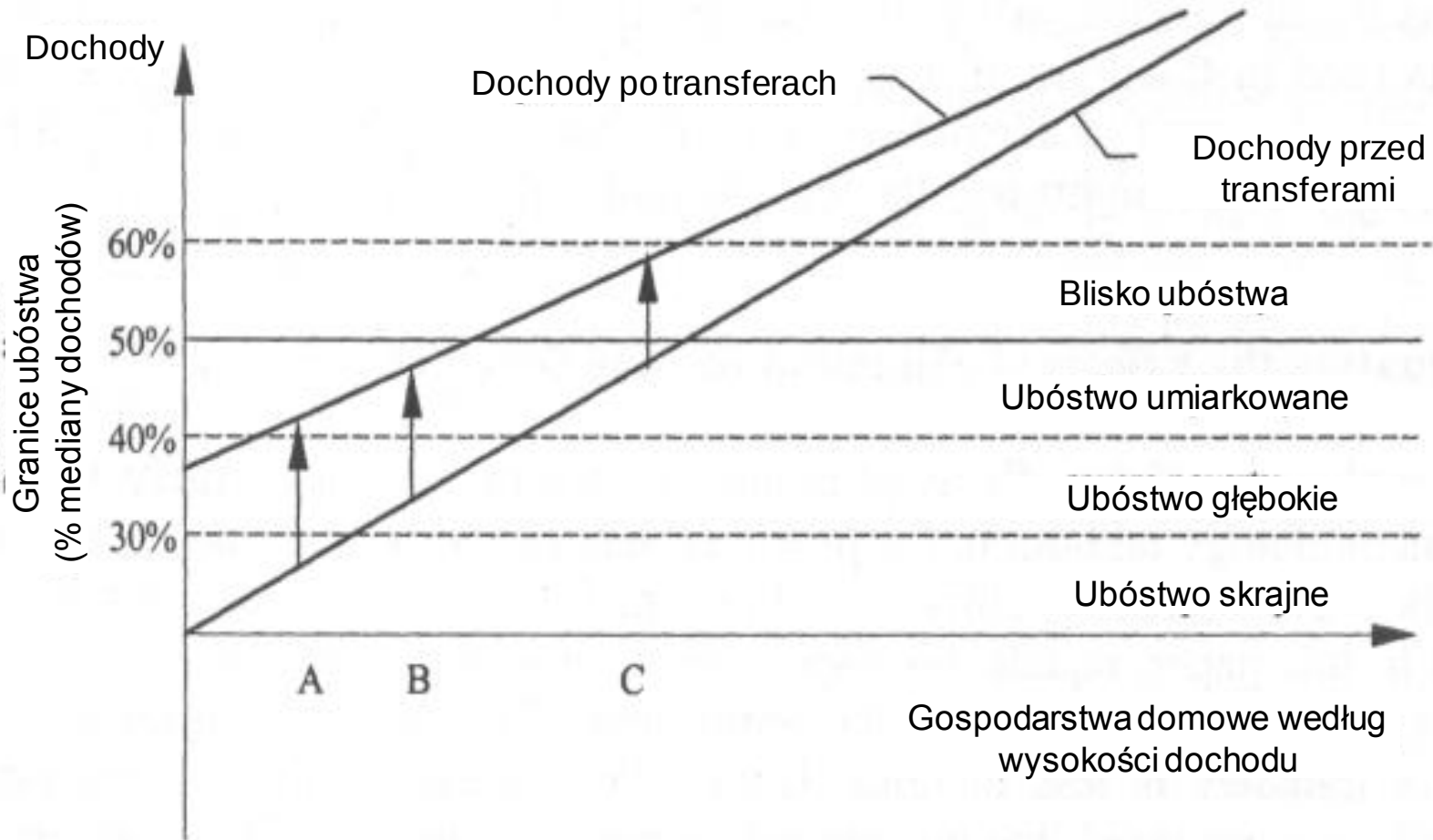

Obszar trójkąta ABL – głębokość ubóstwa przed transferami

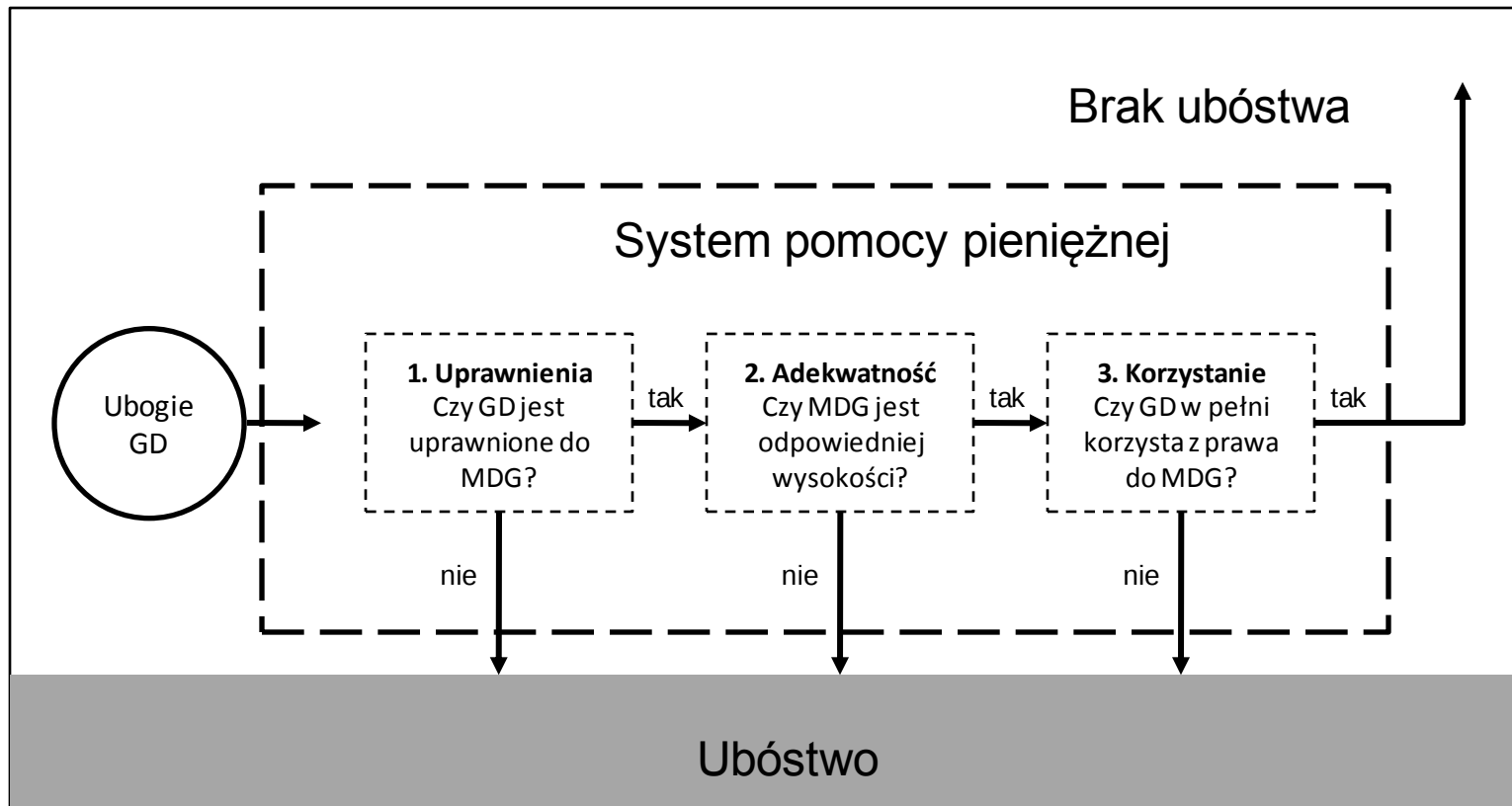
Obszar trójkąta DCL – głębokość ubóstwa po transferach

Obszar trójkąta ADE – zwiększenie zamożności nieubogich w wyniku transferów dla ubogich

Łagodzenie ubóstwa dzięki transferom

Uproszczony model skutecznego łagodzenia ubóstwa

MDG – minimalny dochód gwarantowany

Podstawy prawne pomocy i integracji społecznej w Polsce

- Ustawa o pomocy społecznej (2004 r.)
- Ustawa o zatrudnieniu socjalnym (2003 r.)
- Ustawa o spółdzielniach socjalnych (2006 r.)
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (2004 r.)
- Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (2004 r.) – dotyczy bezrobotnych ogólnie, ale również bezrobotnych i ubogich

Zasady pomocy społecznej

Art. 2.

1. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.
2. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Art. 3.

1. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.
2. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie sytuacjom, o których mowa w art. 2 ust. 1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.
3. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy.
4. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Art. 4.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

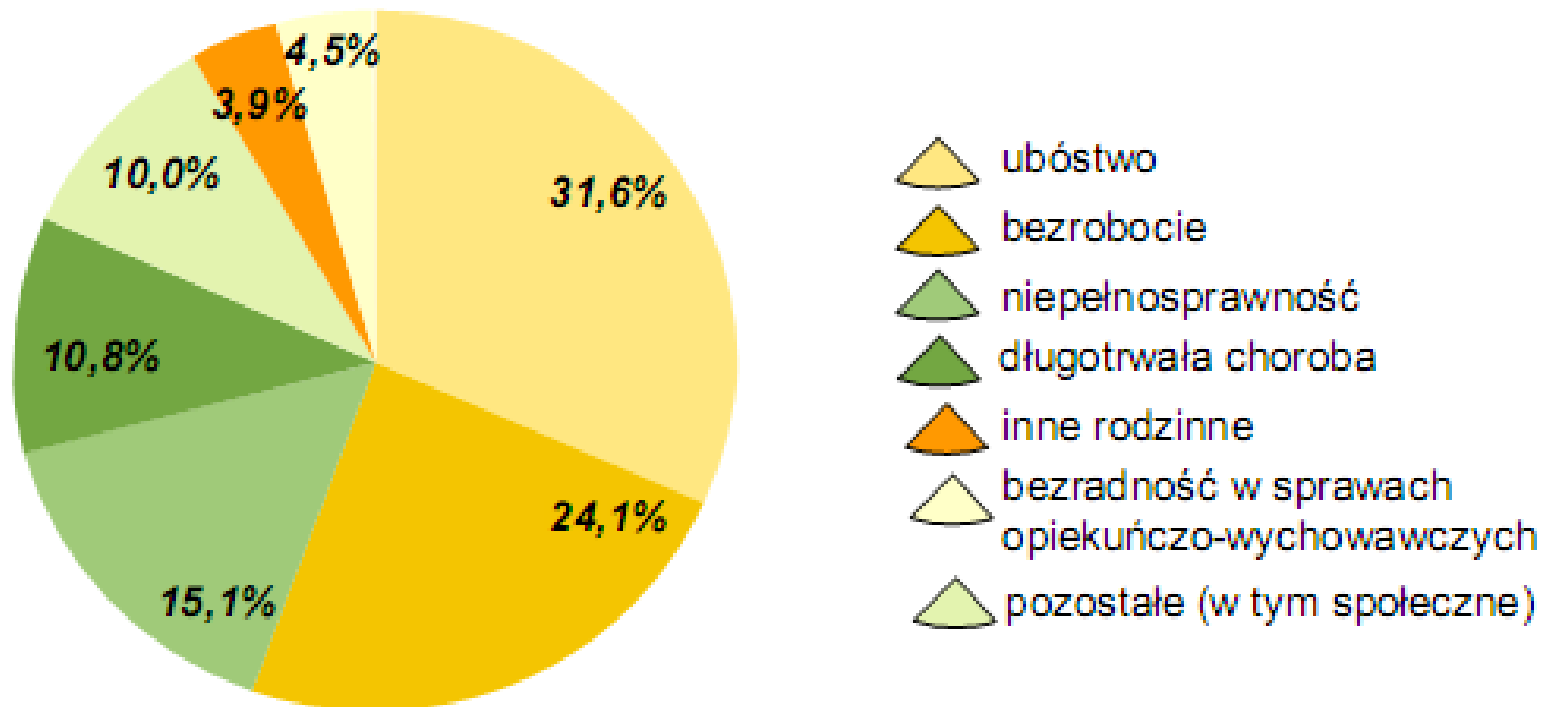
Powody udzielenia pomocy społecznej

Art. 7.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Główna (pierwsza) przyczyna korzystania z pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej

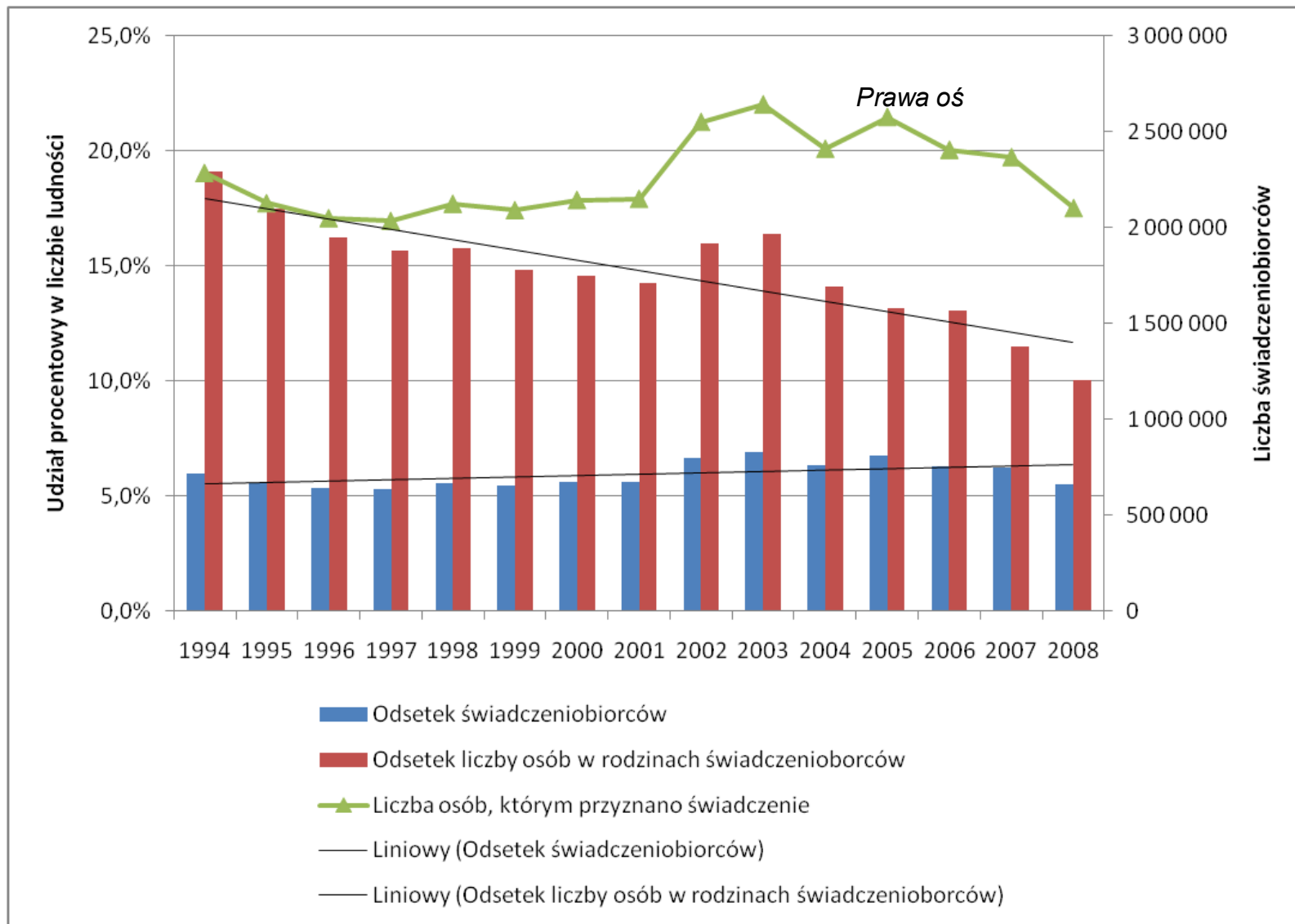
1) świadczenia pieniężne:

- a) zasiłek stały,
- b) zasiłek okresowy,
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- d) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- e) pomoc dla rodzin zastępczych,
- f) pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- g) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- h) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

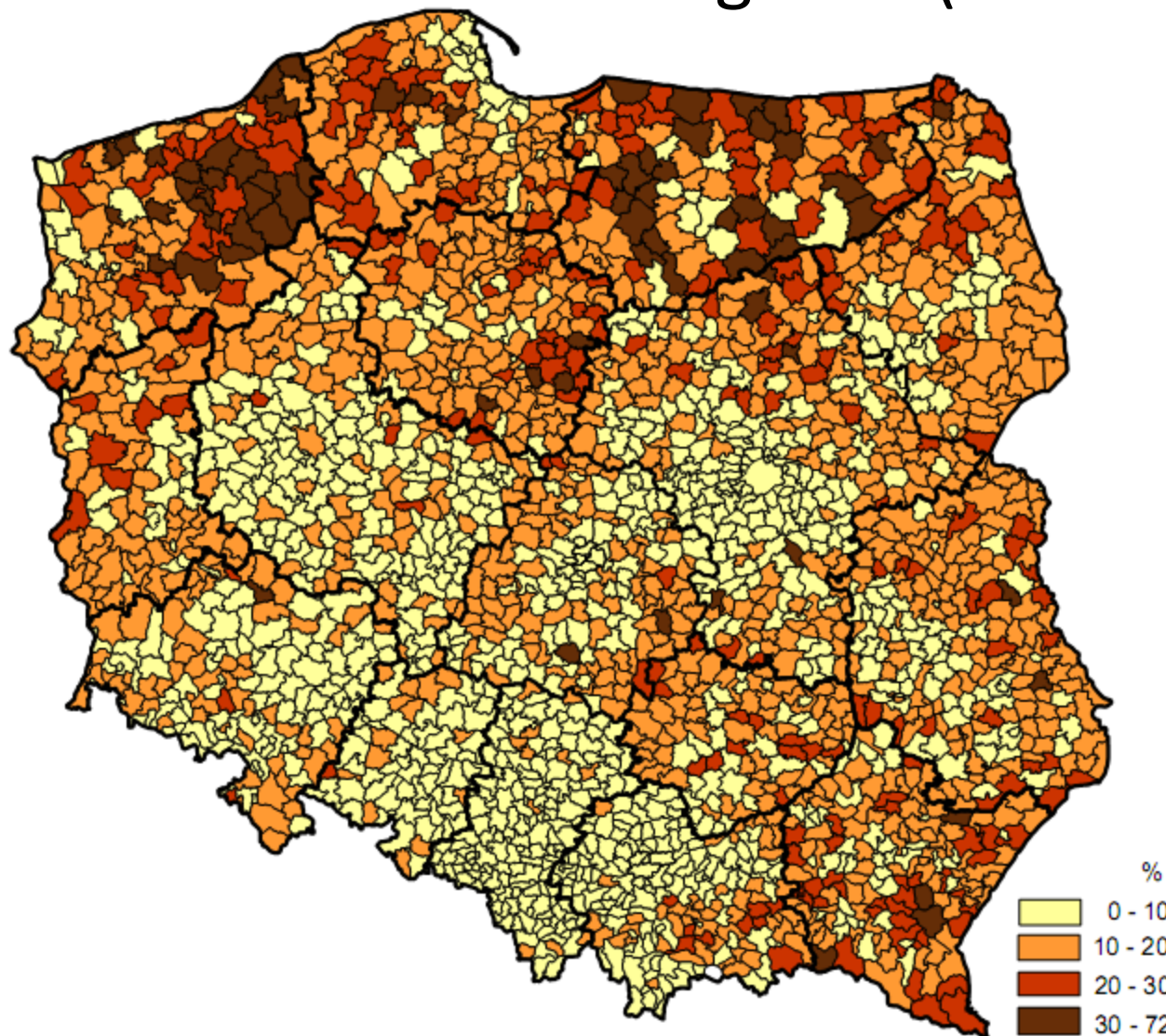
2) świadczenia niepieniężne:

- a) praca socjalna,
- b) bilet kredytowany,
- c) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- d) składki na ubezpieczenia społeczne,
- e) pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- f) sprawienie pogrzebu,
- g) poradnictwo specjalistyczne,
- h) interwencja kryzysowa,
- i) schronienie,
- j) posiłek,
- k) niezbędne ubranie,
- l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- m) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- n) mieszkanie chronione,
- o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- p) opieka i wychowanie w rodzinie zastępczej i w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- q) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych,
- r) szkolenia, poradnictwo rodzinne i terapia rodzinna prowadzone przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze.

Korzystający ze świadczeń pomocy społecznej

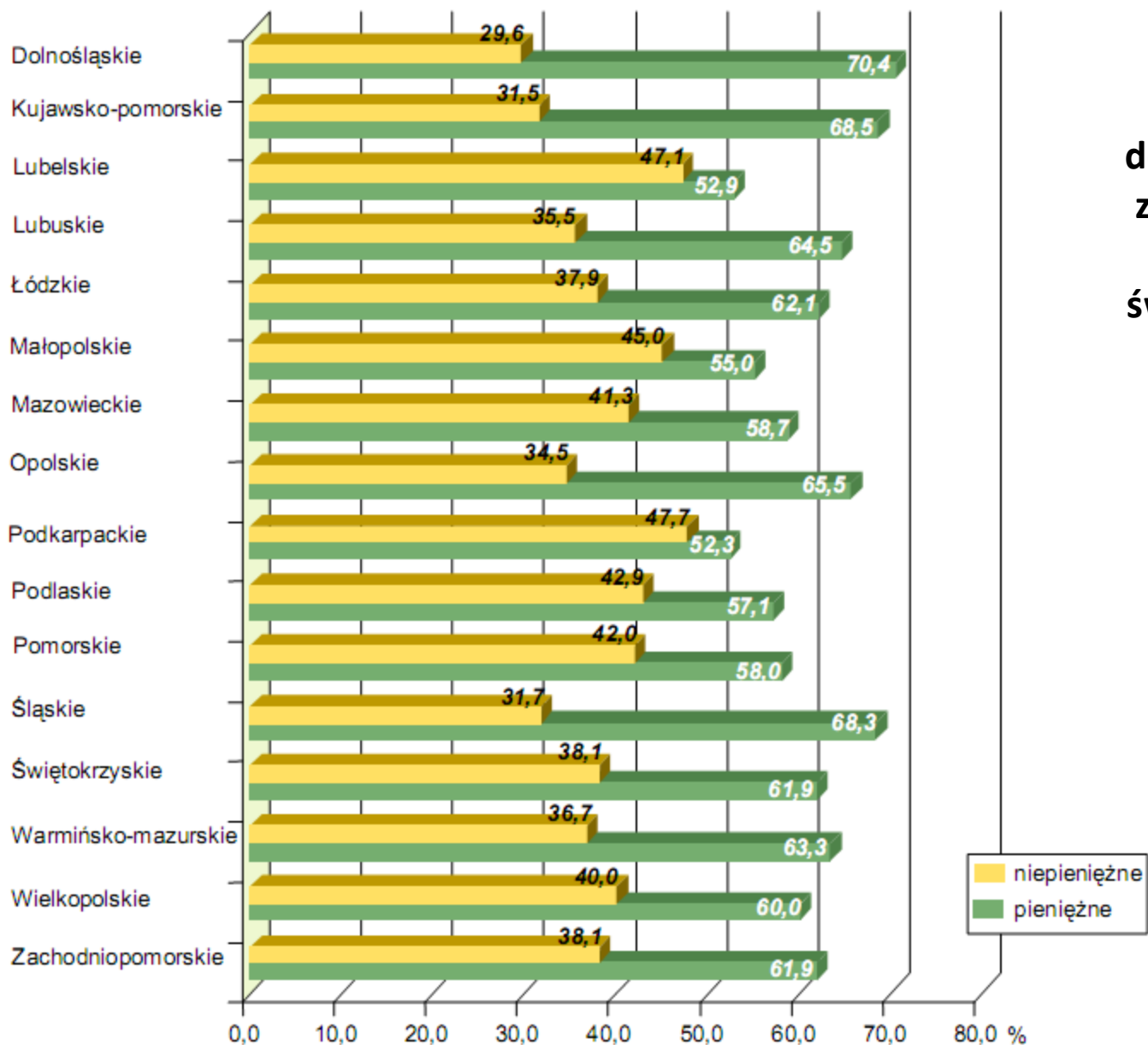
Udział beneficjentów pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem (2008 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MPiPS oraz GUS.

Beneficjenci pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych w 2008 r., GUS

Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej według formy świadczenia w 2008 r.

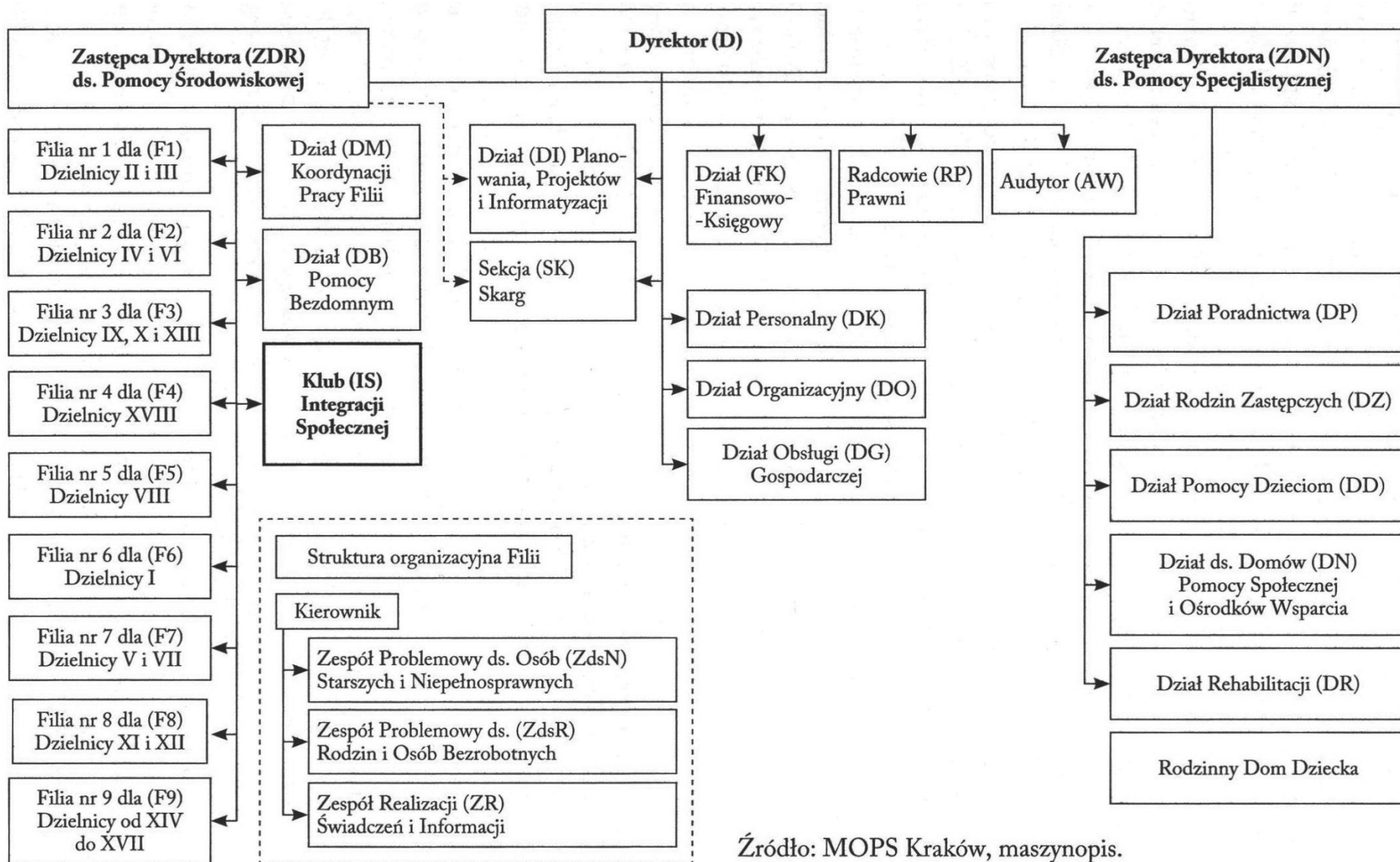

Beneficjenci pomocy społecznej świadczeń rodzinnych w 2008 r., GUS

Kryterium dochodowe

- Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje po spełnieniu dwóch warunków jednocześnie
 - Dochód w gospodarstwie domowym nie przekracza kryterium dochodowego określonego kwotowo w ustawie (KD1 osoby samotnej – 477 zł, KD2 na osobę w rodzinie – 351 zł, KD3 rodziny – suma KD2)
 - Występowanie jednej z sytuacji wyliczonych na slajdzie o powodach udzielania pomocy w punktach 2-15.

Organizacje pomocy społecznej – przykład struktury OPS

Źródło: MOPS Kraków, maszynopis.

Placówki działające w ramach OPS Dzielnicy Targówek, 2004

Ośrodek Pomocy Społecznej Filia nr 1 dla mieszkańców Bródna ul. Chodecka 2, tel. 674 20 14	→	Filie OPS-ów świadczą pomoc w formie zasiłków pieniężnych, pomocy w naturze, pomocy w formie usług opiekuńczych oraz w postaci pracy socjalnej	Dział Świadczeń Rodzinnych ul. Chodecka 2 tel. 674 12 14	→	Udzielanie pomocy w formie zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego.
Ośrodek Pomocy Społecznej Filia nr 2 dla mieszkańców Targówka i Zacisza ul. Stojanowska 12/14, tel. 679 51 57	→		Świetlica opiekuńczo wychowawcza ul. Mieszka I nr 7 tel. 679 03 43	→	Zagospodarowanie czasu wolnego, promowanie zdrowego stylu życia, zapewnienie opieki, posiłku i pomoc w odrabianiu lekcji dzieciom z grup ryzyka.
Usługi Opiekuńcze ul. Chodecka 2, tel. 675 86 10	→	Pomoc adresowana jest przede wszystkim do osób starszych, niesprawnych, samotnych.	Świetlica socjoterapeutyczna ul. Węgrowska 1/3 tel. 679 60 30	→	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży. Zagospodarowanie czasu wolnego, zapewnienie posiłku i pomocy socjoterapeutycznej dla dzieci.
Usługi Opiekuńcze Specjalistyczne ul. Chodecka 2, tel. 675 86 10	→	Pomoc przeznaczona jest dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowana do indywidualnych potrzeb osób, wynikających z rodzaju niepełności.	Świetlica socjoterapeutyczna ul. Krasnobrodzka 11 tel. 498 60 01	→	
Stołówka dla klientów ul. Chodecka 2, tel. 675 86 10	→	Pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie, przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.	Punkt konsultacyjno – informacyjny ds. przeciwdziałania alkoholizmowi ul. Chodecka 2 tel. 675 33 89	→	Zadaniem Punktu jest zwiększenie dostępności dla mieszkańców dzielnicy do informacji na temat uzależnienia od alkoholu, motywowanie do podjęcia leczenia i pomocy rodzinom z problemem alkoholowym.
Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych ul. Chodecka 2, tel. 675 86 10	→	Zorganizowana forma spędzania wolnego czasu dla ludzi starszych, emerytów i rencistów.	Punkt konsultacyjno – informacyjny ds. przeciwdziałania przemocy ul. Stojanowska 12/14 tel. 678 73 83	→	Porada, konsultacja i interwencja w przypadkach przemocy domowej. Ścisła współpraca z Policją, prokuraturą i Sądem w sprawach związanych z przemocą w rodzinie.
Dzienny Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi ul. Św. Wincentego 85, tel. 614 21 33	→		Punkt informacyjno- konsultacyjny d.s. uzależnień krzyżowych ul. Majowa 5 tel. 674 48 44	→	Udzielanie rodzinom w których występują problemy uzależnień krzyżowych pomocy psychospołecznej prawnej i edukacyjnej.
Całodobowy Środowiskowy Dom Samopomocy – (mieszkanie chronione)	→		Grupa wsparcia dla osób współuzależnionych i doznających przemocy domowej ul. Chodecka 2	→	Pomaganie osobom współuzależnionym i doznających przemocy w wycofaniu się z kontrolowania picia alkoholika i łagodzenia konsekwencji jego nieodpowiedzialności oraz zogniskowanie ich uwagi na własnych potrzebach i problemach.
Dzienny Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie ul. Suwalska 11, tel. 814 16 79	→	Zadaniem środowiskowych domów samopomocy jest zapewnienie oparcia społecznego oraz zintegrowanie ze środowiskiem lokalnym osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają trudności w codziennym życiu. Całodobowy Środowiskowy Dom Samopomocy stanowi tymczasowe mieszkanie chronione dla osób, które nie mogą mieszkać samodzielnie.	Grupa wsparcia dla osób współuzależnionych i doznających przemocy domowej ul. Stojanowska 12/14	→	
Magazyn odzieży, obuwia i sprzętu gospodarstwa domowego ul. Chodecka 2, tel. 675 28 10	→	Przyjmowanie sprzętu, mebli, odzieży, tj. rzeczy używanych i przekazywanie ich osobom korzystającym z pomocy OPS.	Grupa wsparcia dla młodzieży ul. Majowa 5	→	Pomoc młodym ludziom ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i przemocą, promowanie zdrowego stylu życia i wsparcie edukacyjno- terapeutyczne.
	→		Klub Pracy ul. Wincentego 85 tel. 674 68 80	→	Wspieranie wszelkich form aktywności własnej osób bezrobotnych, pomoc w poruszaniu po rynku pracy.

Zasoby systemu pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej, 2006 r.

państwo

- ❑ **Ośrodki pomocy społecznej** - 40 tysięcy pracowników, w tym 15.351 pracowników socjalnych
- ❑ **Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie** – 3,8 tys. pracowników, **Powiatowe Urzędy Pracy** 17,5 tys.
- ❑ **Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej** - 200 pracowników **Oddziały PFRON** – 350 pracowników, **Wojewódzkie Urzędy Pracy** - 2100 pracowników

❑ Parafie - 9964

❑ Caritas Polska i 41 Caritas diecezjalnych

❑ 150 – 180 organizacji

❑ Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta

Kościół

sektor niekomercyjny

❑ **Sektor pozarządowy** – 4,5 tysiąca organizacji (10% wszystkich NGO) jako podstawową działalność wymienia usługi socjalne i pomoc społeczna 46% prowadzi działalność dla chorych i niepełnosprawnych, 32% dla ludzi starszych lub zależnych i ich bliskich, 30% domy dziecka, rodziny zastępcze, kwestie adopcyjne, 43% Warszawa lub stolice województw.

-ponad 2 tysiące organizacji pozarządowych w Polsce prowadzi jakieś działania związane z pośrednictwem pracy lub aktywizacją zawodową,

❑ **Agencje zatrudnienia** – ok. 1700

❑ **Instytucje szkoleniowe** – ok.. 5,5 tys.

❑ **Placówki opieki i pomocy środowiskowej**

Sektor komercyjny

Niektóre argumenty wskazujące na problemy z reakcją państwa

- Zbyt wysoka płaca minimalna może zniechęcać do zatrudniania najbardziej narażonych na ubóstwo
- Pomoc publiczna nieuwarunkowana zachowaniem może utrzymywać ubóstwo, gdyż jest mało skuteczna w usamodzielnianiu do pomocy
- Pomoc publiczna może wypierać społeczną działalność charytatywną, a ta jest cenna sama w sobie
- Podporządkowanie organizacji społecznych państwu może ograniczać ich innowacyjność
- Obowiązkowe ubezpieczenia zarządzane przez państwowe zakłady ubezpieczeń mogą być mniej efektywne